

Europa investeert
Vlaanderen groeit

OP EFRO Vlaanderen 2014-2020

Prioriteit 1. Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie

Oproep FICHE

Specifieke doelstelling 1 – Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren GTI Limburg

Innovatie door co-creatie in de maakindustrie

1 Context van de projectoproep

1.1. Prioriteit 1 'Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie

Als onderdeel van de Europa 2020 strategie heeft de Europese Commissie de Innovatie-Unie uitgewerkt. De Innovatie-Unie hanteert een ruime interpretatie van het begrip innovatie. Innovatie is van belang voor de grote maatschappelijke vraagstukken benoemd in EU 2020: gezondheidszorg, duurzame landbouw, veilige, schone en efficiënte energie; klimaatsverandering, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen,... en heeft volgende doelstellingen:

- Versterken van de Europese kennisbasis: er wordt een onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit van 3% nagestreefd, hetgeen impliceert dat elke lidstaat minstens 3% van het BBP moet investeren in innovatie. Daarbij is het de bedoeling dat minstens 2/3 van de totale O&O-uitgaven door bedrijven moet gedragen worden, of de totale O&O-uitgaven van bedrijven moet minstens 2% van het BBP bedragen. Voor Vlaanderen ligt de globale O&O-intensiteit op 2,4%. Het aandeel van de O&O-uitgaven van bedrijven in Vlaanderen bedraagt 1,64% (2011).
- Vermarkting stimuleren: innovatieve bedrijven gemakkelijker toegang laten krijgen tot financiering, een interne markt voor innovatie creëren, openheid bevorderen en het creatieve potentieel van Europa beter benutten.
- Sociale en geografische verschillen reduceren: afstemming a.d.h.v. slimme specialisatie, sociale innovatie en innovatie in de openbare sector.

Ook specifiek in Vlaanderen moet de nadruk liggen op het versterken van O&O en de doorstroom van deze kennis naar economische en maatschappelijke valorisatie. Daarom worden de inspanningen van het EFRO-programma gericht op de verdere uitbouw van de vastgestelde hiaten in het Vlaamse innovatie-instrumentarium, m.n. co-creatie (d.m.v. proeftuinen) en kennisvalorisatie (d.m.v. demoprojecten). Het EFRO-programma beoogt projecten die bijdragen tot het stimuleren van productontwikkeling en marktintroductie / disseminatie van innovatieve producten en diensten.

Projecten binnen Prioriteit 1 moeten daarenboven passen binnen de Regionale Innovatie Strategie (RIS3). Voor Vlaanderen werden een aantal clusterdomeinen geïdentificeerd waarin Vlaanderen comparatieve voordelen heeft opgebouwd en beschikken over een aanzienlijk innovatiepotentieel. Deze domeinen zijn de volgende:

1. Duurzame chemie;
2. Gespecialiseerde maakindustrie;
3. Gepersonaliseerde gezondheidszorg;
4. Gespecialiseerde logistiek;
5. Gespecialiseerde agro-food;
6. Geïntegreerde bouw-milieu-energie;
7. Smart systems;
8. Creatieve industrieën en diensten;

De tekst rond de Vlaamse Regionale Innovatie Strategie (RIS 3) is beschikbaar op www.efro.be.

Het totale budget voor deze prioriteit bedraagt 84,80 miljoen euro, voor een periode van 2014 tot 2020. Er zal over worden gewaakt dat enkel projecten worden gesteund die additioneel en complementair zijn t.o.v. het bestaande instrumentarium.

1.2. Specifieke doelstelling 'Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren'

In Europa stelt zich een probleem rond de vermarkting van kennistoepassingen. De verhouding onderzoek enerzijds en productie / marktintroductie / valorisatie anderzijds is scheefgetrokken. Onderzoek mondt onvoldoende uit in een concrete marktintroductie. Dit fenomeen wordt voorgesteld als de zogenaamde Valley of Death. Een verbreding en verlenging van het gesteund innovatieproces kan hieraan tegemoet komen. Een dergelijk proces legt meer nadruk op de vermarkting (verlenging) en niet-technologische aspecten (verbreding) van innovatie.

Bij co-creatie staan de producent / ontwikkelaar en de consument / gebruiker met elkaar in verbinding. De methodiek van living labs of proeftuinen laten toe om nieuwe producten, bijvoorbeeld van kmo's, te testen in een real life omgevingen en dit in contact met reële gebruikers.

Living labs zijn test- en ontwikkelingsomgevingen buiten het ontwikkellab, in een realistische context, vaak in een begrensd gebied. Het gaat om samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, kennisinstellingen, overheden en gebruikers die nieuwe producten, diensten of businessmodellen ontwikkelen in een realistische context. Belangrijke kenmerken daarbij zijn:

- Betrekken van de gebruikers in een vroeg stadium, waardoor nieuwe behoeften of aanwezige gebreken gedetecteerd kunnen worden.
- Het dichten van de kloof tussen technologie - ontwikkeling en het introduceren van nieuwe diensten en producten door deelname van de belanghebbenden: ontwikkelaars, overheden, kennisinstellingen en gebruikers. Deze belanghebbenden moeten niet allen als formele projectpartners (promotor / copromotor) fungeren, maar hun betrokkenheid moet duidelijk aangetoond

worden in het projectvoorstel. Omwille van de administratieve beheersbaarheid bestaat een EFRO-project bij voorkeur uit maximaal 4 formele partners. Uitzonderingen zijn mogelijk, maar moeten wel grondig gemotiveerd worden.

- Detecteren van economische en sociale implicaties, zodat hiermee rekening kan gehouden worden.

Binnen de methodiek van living labs kunnen vier activiteiten onderscheiden worden. Deze moeten in het projectvoorstel behandeld worden.

1. Co-creatie, waarbij wisselwerking optreedt tussen producent en gebruiker, steunend op het principe van open innovatie;
2. Controleren: het ontdekken van nieuwe gebruikersmogelijkheden en marktopportunities;
3. Experimenteren: implementeren van verschillende scenario's om het effect ervan te meten;
4. Evalueren: uiteindelijke beoordeling van producten of diensten.

Bij deze oproep horen verder nog specifieke aandachtspunten:

- Specifieke voorkeur gaat uit naar valorisatie van industrieel onderzoek met een economische finaliteit. Op die manier wordt de wisselwerking tussen de kenniscentra en het bedrijfsleven verder geoptimaliseerd.
- Specifieke aandacht moet eveneens uitgaan naar de vermarkting en valorisatie. Zuivere onderzoeksprojecten komen niet aan bod, vermits hier andere subsidiekanalen voor bestaan. De nadruk moet liggen op het verfijnen en toepassen van het onderzoek aan de hand van living labs, met oog op vermarkting en valorisatie. Om dit te maximaliseren wordt de realisatie van aangepaste infrastructuur in deze oproep voorzien.
- Het project moet inpasbaar zijn in het SALK. Dit moet duidelijk worden toegelicht in het projectvoorstel (zie aanvraagformulier – link met het beleid).
- Het project moet behoren tot één van de acht clusterdomeinen, zoals vermeld in de Vlaamse Regionale Innovatie Strategie (RIS 3).
- Projecten dienen bij te dragen tot de output en resultaatsindicatoren (zie 4. Indicatoren).

1.3. GTI Limburg en SALK

Om de territoriale cohesie te versterken, voorziet het EFRO-programma in het instrument van de "Geïntegreerde Territoriale Investerings" (GTI). Een GTI laat toe dat een specifieke geïntegreerde strategie wordt ontwikkeld, die rekening houdt met de specifieke sociaal - economische en territoriale kenmerken van het gebied. Dit zal een regioversterkende aanpak toelaten, gebaseerd op samenwerking tussen verschillende overheidsniveaus en over administratieve grenzen heen.

De GTI Limburg speelt in op de specifieke sociaal - economische reconversieproblematiek in de provincie, als gevolg van de sluiting van Ford Genk. Om deze structurele problemen het hoofd te bieden, werd een geïntegreerde strategie (SALK – Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) uitgewerkt, welke een totaalvisie voor Limburg formuleert om het economisch weefsel te verstevigen en de jobcreatie te versterken.

Binnen het EFRO-programma werd 43,3 miljoen euro (gespreid over Prioriteit 1, 2 en 3) voorzien voor de GTI Limburg. Voor Prioriteit 1 is daarvan 33,32 miljoen euro ter beschikking gesteld.

Het SALK werd, samen met een uitvoeringsplan, goedgekeurd door de Vlaamse Regering bij beslissing van 15 juli 2013 (VR 2013 1507 DOC.0813). **Projectvoorstellen in het kader van deze oproep dienen tevens te kaderen binnen de, door de Vlaamse Regering vastgelegde uitvoeringsmodaliteiten, voorziene acties en geplande financiering.** De betrokken documenten zijn terug te vinden op www.efro.be .

1.4. SALK en Maakindustrie

Deze oproep focust specifiek op de Business Case Maakindustrie.

Voor Limburg is de industriële werkgelegenheid een belangrijke sector, die zeker na de sluiting van Ford Genk flink onder druk kwam te staan.

Om competitief te blijven, moet de maakindustrie verder evolueren naar een slimme en innovatieve maakindustrie met hogere toegevoegde waarde. Internationale studies onderstrepen het belang van lokale productie voor een duurzaam en levendig innovatie-ecosysteem, waardoor kennis omgezet wordt in verkoopbare producten en waarbij het opschalen van de productie kan gebeuren in de eigen regio.

Het SALK ziet daarvoor specifiek een rol weggelegd voor de SOC Maakindustrie. De valorisatie van het onderzoek van de SOC Maakindustrie voltrekt zich voornamelijk via de implementatie van de onderzoeksresultaten in nieuwe producten, processen en (arbeids)organisatiemodellen, en dit zowel bij de direct participerende bedrijven (groot en klein) als bij de bedrijven die later in het technologietraject willen instappen. De valorisatie van de SOC zit ook in de versterking van de innovatieve slagkracht en de internationale positie van de Vlaamse topspelers in technologie voor de maakindustrie en het aantrekken van nieuwe topspelers in dit domein.

Deze oproep legt de focus in het bijzonder op innovatie via co-creatie binnen de maakindustrie. Concreet richt deze oproep zich tot projecten waarbij samenwerking tussen de SOC Maakindustrie en bedrijven leidt tot co-creatie en valorisatie van nieuwe producten, processen of modellen en dit op een hoog TRL-niveau.

2. Oproepmodaliteiten

2.1. looptijd van de projecten

Om in aanmerking te kunnen komen, dienen projecten op vrij korte termijn realiseerbaar te zijn. De projectduur bedraagt in principe maximaal 2 jaar voor werkingsprojecten, maximaal 3 jaar voor investeringsprojecten. Investeringsprojecten zijn projecten die voor meer dan 50% bestaan investeringskosten. Projecten dienen van start te kunnen gaan binnen de 6 maand na goedkeuring.

Projecten die zijn afgerond voor indiening komen niet in aanmerking. Ingeval de staatsteunregelgeving van toepassing is, komen slechts uitgaven in aanmerking vanaf de indiening van de aanvraag.

2.2. steunintensiteit en financiering

Het EFRO - steunpercentage bedraagt maximaal 40%. De EFRO - bijdrage en (eventuele) cofinanciering door het Vlaamse overheid kunnen samen maximaal 85% bedragen van de totale projectkosten.

Indien het project economische activiteiten omvat, zijn de staatssteunregels van toepassing. In concreto zal het project zich dan moeten beroepen op van toepassing zijnde artikels uit de groepsvrijstellingsverordening (GBER). In dat geval is de mogelijke publieke steun beperkt en moet het project voorzien in een aandeel private financiering of daarmee gelijkgesteld (i.c. lening aan commerciële voorwaarden, inbreng van inkomsten uit economische activiteiten,...). Het toegelaten steunpercentage aan publieke middelen is dan afhankelijk van het artikel waarop het project zich beroept.

Aan de projectpromotoren wordt in principe een eigen bijdrage van minimaal 15% gevraagd. De toekenning van eventuele Vlaamse, provinciale of andere cofinanciering dient uiterlijk bij de definitieve goedkeuring van het project te worden bevestigd.

Voor deze oproep wordt een budget voorzien van 2.500.000 euro EFRO-steun.

3. Beoordelings- en selectiecriteria van de "Projectoproep"

Projectvoorstellen worden beoordeeld op basis van objectieve ontvankelijkheids- en selectiecriteria. De **ontvankelijkheidscriteria** zijn de inpasbaarheid in het programma, eventuele oproepspecifieke vereisten, het feit of de promotor rechtspersoonlijkheid heeft en mogelijke overlapping met andere subsidies.

De **selectiecriteria** hebben betrekking op:

1. Scope / inhoud
2. Kwaliteit
3. Begroting en financieel plan
4. Communicatie
5. Planning
6. Indicatoren

De van toepassing zijnde indicatoren vindt u in de webapplicatie, wanneer u een projectvoorstel aanmaakt. Binnen dezelfde webapplicatie vindt u bovendien per indicator een helptekst waarin er toelichting gegeven wordt m.b.t. de interpretatie van de indicator.

In de oproep zijn mogelijk voorwaarden en/of voorkeuren naar projecten toe opgesomd (zie 'context van de projectoproep', en 'oproepmodaliteiten'). Indien dit zo is wordt hiermee rekening gehouden bij de beoordeling van de ontvankelijkheidscriteria (indien voorwaarden), hetzij bij de scoring op de selectiecriteria (indien voorkeuren).

4. Indicatoren

Bij indiening van een projectvoorstel, dient te worden aangegeven welke bijdrage aan de programma-indicatoren wordt geleverd:

ID	Indicator	Type	Meet-eenheid	Streefwaarde (2023)	Omschrijving indicator
O.1.1.	Aantal bedrijven dat samenwerkt met ondersteunde kennisinstellingen. Minstens 1 onderneming en onderzoeksinstelling participeren in het project	Output	Aantal ondernemingen	280	Een of meer van de samenwerkende partijen (kennisinstellingen of ondernemingen) mag de steun ontvangen, de samenwerkende ondernemingen hoeven niet allemaal begunstigen te zijn. In het geval dat één onderneming de formele leiding neemt en de anderen subcontractors zijn maar wel samenwerken met een kennisinstelling, moeten alle ondernemingen geteld worden.
O.1.2.	Aantal producten en/of diensten die ontwikkeld en/of getest werden binnen een living lab.	Output	Aantal producten / diensten	86	Elke product en elke dienst die door middel van een samenwerking binnen een living lab verder ontwikkeld wordt telt als 1 eenheid. Binnen een living lab kunnen meerdere producten en/of diensten verder ontwikkeld worden.
R.1.1.	Aandeel van kmo's in het totaal aantal kmo's dat aan product-, proces-, marketing- of organisatorische innovatie doet.	Resultaat	%	70%	Door het opzetten van living labs worden bedrijven betrokken in de productinnovatie. Deze specifieke doelstelling heeft als beoogd resultaat een vermeerdering van de co-creatie van nieuwe producten, diensten en processen voor ogen. Bedrijven zullen betrokken worden in deze co-creatie, zodat zij tot een hogere graad van innovatie komen. Binnen deze prioriteit zal de innovatie zich voornamelijk toespitsen op producten en processen binnen kmo's.

5. Praktische modaliteiten

5.1. Selectieprocedure

De ingediende projectvoorstellen worden onderworpen aan een ontvankelijkheidstoets en een beoordeling. Projecten kunnen worden goedgekeurd onder voorwaarden, waaraan binnen een termijn van maximum 6 maanden dient te worden voldaan.

5.2. Praktische info bij projectindiening

Projectvoorstellen kunnen doorlopend tijdens de programmaperiode worden ingediend. Het indienen gebeurt uitsluitend **elektronisch** door middel van de webapplicatie, beschikbaar op de EFRO-website (www.efro.be). De uiterste indieningsdatum wordt vastgelegd op vrijdag 30 maart 2018.

Indien gewenst, kan bij het opstellen van de projectaanvraag begeleiding worden verstrekt door het provinciaal EFRO-contactpunt, welke deel uitmaakt van het programmasecretariaat. Er wordt sterk aanbevolen van deze **begeleiding** gebruik te maken met het oog op de volledigheid en kwaliteit van het projectvoorstel (naleving van EFRO-reglementering, eligibiliteit van de uitgaven, wetgeving inzake overheidsopdrachten, mededingingsregels, ...).

Volgende **bijlagen** moeten aan uw projectvoorstel toegevoegd worden:

- Een verklaring omtrent de inkomsten;
- Een verklaring omtrent het btw-statuuat;
- Een verklaring omtrent de wet op de overheidsopdrachten (+ eventueel aanbestedingsplan);
- Enkel indien van toepassing;
- Cofinancieringsbewijzen (indien nog niet toegekend, moeten minstens de verstuurde aanvraagbrieven bijgevoegd worden);
- Demimisverklaring;
- Eigendomsbestemming;

Het is ook erg belangrijk om de **praktische gidsen** grondig door te nemen vooraleer een projectvoorstel aan te maken. Deze vindt u ook terug op www.efro.be.

Voor het aanmaken van een projectvoorstel zijn volgende gidsen de belangrijkste:

- Praktische gids 'projectindiening'
- Draaiboek 'Communicatie voor promotoren'
- Praktische gids PROJECTUITVOERING en SUBSIDIABILITEIT
- Praktische gids staatssteun
- Gunningsdraaiboek voor overheidsopdrachten (www.bestuurszaken.be/toelichting_nieuwe_regelgeving)

Provinciaal EFRO-contactpunt Limburg :

- Provincie Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
robert.daniels@limburg.be (tel. 011/23.74.32)

Centraal Programmasecretariaat

- Entiteit Europa Economie, Koning Albert II-laan 35 bus 12, 1030 Brussel
erik.degandt@vlaio.be (tel. 02/553.37.22)
wouter.borremans@vlaio.be (tel. 02/553.38.32)